

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al asociațiunii institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu

Apare odată pe săptămână.

Redacțiunea și administrațiunea: Sibiu, Strada Bayer Nr. 1-3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. În străinătate Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare cm. Lei 6.—

Director: **Constantin Popp.**

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Un act de dreptate. — Valorificarea Deltei Dunării. — Scumpetea vieții. — Cuprul. — Înființarea jurisdicției profesionale. — *Cronica:* Necrolog. Noul guvern al României. Numere indice. Mărei poștale noi.

Un act de dreptate.

Guvernul național-fărănist, precum se știe, între nenumăratele legi cu cari a fericit țara în ultimii 2 ani, a creat și o lege a gazului metan. Prin această lege s'a monopolizat exploatarea gazului metan și s'a deposedat, în mod arbitrar, Societatea Națională de Gaz Metan, de bunurile și drepturile câștigate de aceasta, prin contract încheiat în bună regulă cu Statul.

Societatea Națională de Gaz Metan, a dus o luptă desperată cu Statul pentru apărarea drepturilor și bunurilor sale, luptă urmărită cu mult interes și cu mare simpatie, de toți cei neîntunecați în judecata lor de considerațiile politice.

Lupta dârză dusă în apărarea unor drepturi inalienabile n'a fost zadarnică. Dreptatea a eșit învingătoare și nedreptatea, ce s'a făcut Societății Naționale de Gaz Metan, este pe cale de reparare.

Supremul for judiciar al țării Curtea de Casație, într'un proces dintre Societatea Națională de Gaz Metan și un creditor al ei, având să se pronunțe asupra constituționalității legii gazului metan, a declarat neconstituționale articolele 6 și 24 din legea amintită, prin cari art. 6 deposedează societatea de bunurile sale, iar art. 24 fixează norme arbitrare pentru despăgubirea societății.

Curtea de Casație, prin sentința sa, desființează principalele dispozițiuni ale legii gazului metan, adusă și votată, nu din motive de ordin economic, ci din motive de meschine interese politice și Societatea Națională de Gaz Metan urmează a fi repusă în drepturile sale și să-și reprimească bunurile confiscate.

Hotărîrea Curții de Casație face cinste supremului nostru for judiciar, căci dovedește că tot se găsește dreptate în țara românească.

Actul de dreptate al Curții de Casație a făcut cea mai excelentă impresie în țara întreagă, chiar și în cercurile serioase ale partizanilor guvernului, cari au defestat goana politică pornită la timpul său în contra Societății Naționale de Gaz Metan.

Într'un stat de drept, nu se poate proceda pur și simplu la confiscarea arbitrară a averii, bunurilor cetățenilor, fie societăți, fie indivizi. Ori ceace a făcut la timpul său guvernul, prin ministrul său Madgearu, cu Societatea Națională de Gaz Metan, „pentru utilitatea publică”, cum se spunea, n'a fost decât un cras act arbitrar, care cu drept cuvânt a stârnit valuri de nemulțămire și indignare în țara întreagă.

Astfel de acte săvârșite chiar de aceia, cari prin înalta situație, ce ocupă în viața statului, sunt în primul rând chemați și datorii a păzi buna ordine și a respecta drepturile câștigate pe cale legală — nu sunt de loc proprii să ridice prestigiul și creditul țării în străinătate.

Valorificarea Deltei Dunării.

La gurile Dunării este o regiune de circa 500.000 ha., care este aproape necunoscută publicului.

Populațiunea din aceste ținuturi se află în cea mai neagră mizerie. Numai aceia cari au cutreerat aceste ținuturi și au vizitat bordeele locuitorilor, își pot da seama de sărăcia acestora.

Pentru ajutorarea populațiunii și pentru curățirea terenului sterp și mlăștinos care se întinde între gurile Dunării Statul se nizește de un timp îndelungat să valorifice delta Dunării. Multe bălți cari mai de mult erau bogate în pești, azi sunt copleșite de sălcii și stuț. Această vegetație putrezește cu timpul. Otrăvurile produse la descompunere omoară peștele. Din această cauză azi nu se mai prinde decât pește de calitate inferioară lin și caracadă, care este mic și are un miros neplăcut de baltă. Deci nu se poate valoriza. Să nu ne mirăm, dacă pescarii nu se pot susține și mor de foame.

Singurul mijloc de-a valorifica această regiune, este construirea unor noi canale cari să alimenteze diferitele lacuri și bălți cu apă poaspătă din brațele Dunării. Numai astfel s'ar putea dezvolta peștele ca în apele dulci ale Dunării. Amintim că lacul Razelm, după ce a fost legat printr'un canal cu Dunărea și-a sporit producțiunea anuală de pește dela 200.000 — la 4 mil. kg. Deci ne putem ușor da seama ce importanță au aceste canale atât pentru locuitorii din aceste ținuturi, cât și pentru țara noastră întreagă.

Toate guvernele noastre s'au nizuit se valorifice acest ținut. Actualul guvern a afectat din împrumutul de stabilizare Lei 100 mil. pentru valorificarea bălților părăsite. Acuma se construiește un nou canal de circa 60 km., care va lega mai multe lacuri cu marea. Săpatul se face cu patru drage. Aceste sunt primele cari s'au construit la noi în țară. Cu ocaziunea unei demonstrațiuni recente, o comisiune s'a convins și a stabilit că ele corespund pe deplin din toate punctele de vedere. La aceste demonstrațiuni a participat și o delegație de economiști și financiari olandezi în frunte cu inginerul Van Konaenburg, care se interesează mult de lucrările și valorificarea Deltei Dunării.

D. D.

Scumpetea vieții.

Deși criza financiară a ajuns astăzi la un punct culminant, spre mirarea noastră vedem că unii artiștii produși de industriile noastre din țară își mențin prețul de odinioară. Astăzi populațiunea este expusă la cea mai mare exploatare nu numai din partea Statului — care se nizește să aducă cu orice sacrificii o însănătoșire economică — ci și de unele industrii din țară. Prin prețurile fixate de acestea, ele mențin costul vieții la un nivel foarte ridicat.

Industria indigenă beneficiază de atâtea avantajii ca: protecțiile vamală, avantajii fiscale și de transport și tratamente de favoare. Aceste folosesc însă numai acelorora cărora s'au acordat, deși ele ar avea menirea să contribuie la ușurarea vieții întregii populațiuni, care prin impozitele excesive ce le plătesc Statului ajută la susținerea industriei naționale.

Este timpul suprem ca pentru sfârșirea acestor anomalii să intervină în fine guvernul. Căci aceste industrii speculează pe de o parte populațiunea, iar pe de altă parte industriile conștiente de menirea lor, cari din deferență pentru public nu voiesc să beneficieze de aceste avantajii acordate de Stat. În aceasta criză grea prin care trece țara, vedem că o serie de fabricate indigene, costă cu mult mai mult decât aceleași fabricate aduse din streinătate. Ce oare ar putea justifica faptul că prețul de cost al acestor fabricate din țară este mai mare decât a celor din streinătate? Nimic. Oala de bucătărie produsă la noi este de 150 de ori mai scumpă decât cea produsă în Cehoslovacia sau Italia. Mulți nu vor crede, dar așa este. Pentru a nu concura pe cele fabricate la noi, s'a pus o mare vamă pe cele importate, care face imposibil importul celor străine.

În cazul dacă guvernul nu va lua în timpul cel mai scurt măsurile dietate de împrejurări, vom fi nevoiți să credem că protecția acordată unor industrii indigene s'a făcut pentru îmbogățirea de pe o zi pe alta a câtorva fabricanți, în dauna întregii populațiuni a țării.

D.

Cuprul.

Producțiune, consumațiune, curs.

(După C. Gutt).

Cuprul împărtășește soarta tuturor materiilor prime din lume.

El se află într'o situație economică sănătoasă, câtă vreme consumația și producțiunea sunt echilibrate. Odată echilibrul rupt, nimic pe lume nu va putea împiedeca cursul cuprului să scadă, dacă consumația se încetinește față de o producțiune care rămâne mereu aceeași pentru un timp dat, sau dacă consumația rămâne stabilă în vreme ce producțiunea crește; iarăși nimic nu-l va putea opri să se urce în celelalte cazuri contrare acestora.

Că un preț stabil, de altă parte, este de un interes general — atât pentru producător cât și pentru consumator — aceasta nu-i locul s'o demonstrăm aci.

Producătorul are interesul acesta pentru a-și putea face pe baze cât se poate mai precise socotelile sale de amortisment, de descoperiri în materie industrială și, în sfârșit, și socotelile privitoare la beneficii.

Consumatorul — care, în ceea ce privește cuprul, este în mod esențial un transformator — trebuie să se poată baza, pentru a stabili cu mai multe luni înainte prețul sârmei sale, al cablului, al tuburilor, al plăcii sale de alamă, și, în consecință, pentru a cunoaște prețul de desfacere al produselor sale cu o aproximație cât se poate mai exactă, pe un curs de negociere puțin variabil al materiei prime.

Un alt regim este acela, prin care supra-abundența de materii prime, aduce cu sine căderea prețurilor, ceea ce pune, în mod automat, în afară de serviciu minele, cari își desfac scump produsele; urmează o sărăcie de materii prime, care face să se urce prețurile într'un mod desordonat; tentate de prețurile ridicate, minele reîncep lucrul, și ciclul infernal continuă, spre marea pagubă a tuturor, în afară de câțiva speculatori norocoși.

Prin urmare, este de interes general, ca prețul cuprului să varieze cât mai puțin, în alți termeni, ca producțiunea și consumația cuprului să urmeze un drum paralel.

De altfel aceasta este situația, care a dăinuit de câțiva zeci de ani încoace. Dacă reprivim asupra celor 40 de ani, cari au precedat războiul mondial, vom observa, că consumațiunea cuprului s'a augmentat, în medie, cu $6\frac{1}{2}\%$ la an. Producțiunea i-a urmat, cu o ușoară întârziere.

Dar aci este vorba, s. f. m. bine înțelegi, de medii făcute asupra unor perioade de timp destul de îndelungate: realitatea a văzut succedându-se sguduituri într'un sen, sau într'altul, sguduituri accentuate în fiecare zi de speculațiune, va să zică de acțiunea

neconsumatorilor, cumpărând „à la hausse“, sau vânzând „à la baisse“, dupăcum era cazul.

Războiul și vremea de după războiu au accentuat aceste sguduituri: cei cinci ani dintâi de după războiu au înregistrat o consumație nu numai mult inferioară aceleia din anii războiului, ceea ce ar fi fost cu totul natural de altfel, ci pur și simplu o consumație mai mică decât a celor cinci ani dinaintea războiului.

Motivele? Diminuarea puterii de cumpărare a consumatorilor, pe de o parte; reîntrebuințarea prea mare a cuprului folosit — cuprul utilizat pentru instrumente de războiu și care a fost din nou topit — pe de altă parte.

Anii următori, dimpotrivă, au văzut o consumațiune, care se desvolta într'un mod puternic. Dacă luăm în seamă consumațiunea din anul 1923 vom observa, că în acest an ea a depășit mult consumațiunea de record, care a fost atinsă înainte de războiu, în anul 1912. Consumațiunea în anul 1923 a fost de 1,272.600 tone metrice, pe când cea din anul 1912 (limita cea mai înaltă cunoscută înainte de războiu) a fost numai de 1,089.400 tone.

Din anul 1923 consumațiunea s'a augmentat în fiecare an, mereu, atingând în 1928 cantitatea de 1,749.600 tone.

De altă parte, producțiunea, și ea, înaintează cu pași gigantici, stimulată mai puțin de noile descoperiri de depozite de cupru (mine), cât mai ales de imensele progrese tehnice, cari au permis să fi supuse acțiunii agenților chimici și minereurile considerate înainte vreme ca inutilizabile. Conținutul mediu de minereu (minereu rămas în alia după operațiunea extragerii cuprului) în 1906 era de $2,50\%$ în Statele Unite, acest conținut era de $1,40\%$ în 1929, iar de prezent există tonaje de cupru considerabile neavând decât $0,75\%$.

Toate acestea nu se petrec fără sguduituri și aceste sguduituri amenință să se producă cu atât mai puternic, cu cât (pe măsură ce) devin mai importante cifrele producțiunii și ale consumațiunii. Un decalaj între una, sau cealaltă, riscă să provoace un deficit al materiilor prime, sau o acumulare de stocuri, care se traduce prin cifre considerabile.

Deasemenea, din anul 1925, ideea — mereu pusă pe tapet și în trecut, dar nici odată realizată — de a crea un organism stabilizator, în interesul tuturor piețelor de desfacere ale cuprului, a apărut pe primul plan. După lungi și dificile discuțiuni, acest organism („Copper Exporters Incorporated“) a început să funcționeze din luna Octombrie a anului 1926.

Multe piedeci au trebuit înlăturate pentru a se putea ridica în picioare acest organism stabilizator.

Mai întâi piedecile inerente și cari stau în calea înființării oricărui fel de cartel, în calea subordonării

unui anumit număr de producători față de reguli, cari, destinate să salvgardeze interesul lor real, pot leza câteodată interesul lor imediat. Aceste dificultăți au fost relativ ușor învinse, din cauza faptului, că industria cuprului este concentrată în mâna câtorva numai.

Dar au fost alte pericole, cari trebuiau înlăturate, cele de domeniul tehnicii și cele de domeniul politicii.

De o parte, trebuia ticluit un mecanism în care automatismul să nu fie prea brutal, mișcările să se facă în mod progresiv, un mecanism, care să țină seama de un anumit număr de situațiuni speciale.

De altă parte, cartelul grupa în jurul său cea mai formidabilă majoritate a producătorilor din întreaga lume.

În producțiunea mondială cele două Americi reprezintă 78% din total, iar Statele Unite singure 54%. Ori este cunoscută legea privitoare la trusturi, care se află în vigoare în Statele Unite, faimoasa lege „Sherman Act”. Ea interzice în mod formal orice restricțiune făcută pe bază de convențiune producțiunii, orice măsură luată pentru a împiedeca legea cererii și a ofertei să se manifesteze liber pe pământul Statelor Unite. Ea permite totuși măsurile ce se iau pentru controlarea unei pieși externe.

Care este esența acestei legi?

Ea nu interzice producătorului, pentru un rezon oare-care, pe care el are să-l cântărească, să-și reducă producțiunea, după cum, nu mai puțin, ea nu interzice acestuia să și-o augmenteze. Dar ea interzice producătorilor să se unească pentru a hotărî o reducere generală a producțiunii.

Ținând cont de aceste diverse elemente, mecanismul înființat prin „Copper Exporters Incorporated” consistă într'un organism de statistică și de repartițiune, funcționând la Bruxelles sub numele de „International Accounting Company”.

Acest organism înregistrează zilnic toate vânzările făcute în Europa de diverși producători. El ține cont, pentru fiecare dintre aceștia, de producțiunea unui anumit număr de luni precedente, comparată cu producțiunea totală, pentru a stabili procentarea, în baza căreia să-și exercite drepturile asupra totalului vânzărilor.

Ideea care stăpânește întregul sistem este, că, pentru o perioadă determinată, vânzările din Europa ale fiecărui producător trebuie să corespundă, prin raport la totalul vânzărilor din Europa în decursul aceleiași perioade, la procentul său de participățiune. Dacă vânzările unuia au fost prea mari, organismul din Bruxelles le încetinește, alocându-i în viitor mai puțin cupru spre vânzare, în vreme ce se va da mai mult aceluia, care a avut în trecut vânzări mai slabe.

Pentru producătorii americani procentarea se bazează nu pe producțiunea lor totală, ci numai pe o parte din aceasta, corespunzând cantităților exportate din America în decursul acestei perioade de referare.

Aceasta este cât se poate de logic, pentru că Americanii au două debușuri: debușeul propriu din interiorul Americii și piața europeană, în vreme ce Europeanii n'au decât unul singur, cel din Europa. „Copper can't go west”.

Acesta este, de altfel, rezonul, pentru care contractul sindical conține anumite dispozițiuni, cari asigură Europeanilor drepturi speciale și cari le fac posibilă, la urma urmelor, vânzarea întregii lor producțiuni în Europa.

În sfârșit, afiliații se angajază să nu vândă decât acelor cumpărători, cari și ei se angajază, la rândul lor, să consume ei înșiși ceea ce cumpără. Această dispozițiune eliminează comercianții speculanți: „Cumpărătorul e regele”, zice un vechiu proverb englezesc. Da, într'adevăr, numai cât el trebuie să fie un rege constituțional, ceea ce înseamnă, că el trebuie să se conformeze anumitor reguli ale târgului. Și târgul pe care l-au reglementat producătorii prin înființarea lui „Copper Exporters Incorporated” tinde să excludă speculațiunile negociatorilor. Există un risc suficient și fără aceștia, să ne debarasăm, prin urmare măcar de ei!

Asupra problemei cuprului vom mai reveni.

Inființarea jurisdicției profesionale.

Un ante-proiect de lege al Uniunii Camerelor de Comerț.

Uniunea Camerelor de Comerț a întocmit un ante-proiect de lege pentru înființarea jurisdicției profesionale. Publicăm mai jos, părțile mai importante, căci legea prezintă un deosebit interes și pentru instituttele noastre, ca și pentru funcționarii lor.

Instituirea judecătorilor de muncă.

Art. 1. — Se creiază o jurisdicție specială, pentru judecarea conflictelor individuale de muncă.

Această jurisdicție se compune:

- a) în prima instanță, din judecători de muncă,
- b) în a doua instanță din tribunale.

Art. 2. — Judecătorii de muncă sunt competente să judece — indiferent de valoare și cu excluderea instanțelor de drept comun — în:

a) conflictele ce se nasc între părțile cari figurează într'un contract colectiv de muncă sau între aceste și terți cu privire la un asemenea contract;

b) conflictele cari se ivesc între patroni și salariați dintr'un contract individual de muncă, de echipă sau de ucenicie — cu privire la existența sau inexistența, la executarea unui contract individual de muncă, de echipă sau de ucenicie și consecințele lor; precum și conflictele izvorite

din acte ilegale, în măsura în care aceste sunt în corelațiune cu contractul individual de muncă, de echipă sau de ucenicie; cu privire la daunele ce ar rezulta din denunțarea abuzivă sau intempestivă a contractului de muncă, de echipă sau de ucenicie;

e) conflictele dintre salariați, izvorâte dintr-o muncă prestată în comun;

d) conflictele dintre meseriași înscrși în bresle, corporații sau în sindicate și clienții lor pentru lucrul efectuat de primii în baza vre-unui contract de muncă sau de antrepriză.

Art. 3. — Judecătorii de muncă vor îndeplini de asemenea atribuțiile ce li se vor deferi de orice alte legi.

Art. 4. — În sensul prezentei legi, termenul „salariați” desemnează pe lucrători și funcționari, ucenici, calfă, practicanți.

Sunt asimilați salariaților, persoanele, cari cu toate că nu se găsesc sub regimul unui contract de muncă, execută totuși lucrări din ordinul sau contul altor persoane (lucrători la domiciliu, meseriași, precum și orice altă persoană a cărei situație este asemuitoare celei a salariaților), chiar când livrează materia primă și furnituri.

Art. 5. — Judecătorii de muncă vor lua ființă, pe măsura necesităților locale prin decret regal, în baza unui Jurnal al Consiliului de Miniștri, dat în urma unui raport prezentat de ministrul Justiției și ministrul Muncii, sănătății și ocrotirilor sociale.

Art. 6. — Decretul de înființare va determina circumscripția fiecărei judecătoriai, numărul și compunerea secțiilor.

Art. 7. — În fiecare oraș nu poate exista decât o singură judecătorie de muncă.

Judecătoria de muncă poate fi împărțită în secțiuni. Fiecare secțiune e autonomă.

Art. 8. — Judecătoria de muncă, iar acolo unde sunt mai multe secțiuni, fiecare secțiune, se va compune din:

a) un președinte care va fi recrutat dintre persoanele indicate la art. 9 și 11;

b) doi membri, dintre care unul patron, iar celălalt lucrător sau funcționar.

Nu se pot ține ședințe valabile de cât cu acest complex.

Recrutarea judecătorilor.

Art. 9. — Vor fi numiți în locul de judecător al judecătoriai de muncă persoane, cari îndeplinesc următoarele condițiuni:

a) să fie cetățeni români;

b) să poseadă titlul de doctor sau licențiat în drept dela una din facultățile din țară sau din străinătate; în acest din urmă caz să-și fi echivalat diploma;

c) să aibă cel puțin vârsta de 25 ani;

d) să fi satisfăcut legea recrutării;

e) să fi trecut examenul de capacitate, special pentru judecătoria muncii.

Art. 10. — Examenul de capacitate pentru judecătorii de muncă se va stabili printr'un regulament întocmit de comun acord, de ministrul Justiției și ministrul Muncii, sănătății și ocrotirilor sociale.

Art. 11. — Sunt dispensați de examenul de capacitate:

a) magistrații cari au cel puțin gradul de judecător de ședință;

b) Licențiații și doctorii în drept, având o vechime de 5 ani de practică efectivă ca avocați;

c) inspectorii generali, directorii și subdirectorii de muncă, întrucât vor avea vre-unul din titlurile prevăzute la art. 8 alin. b; o vechime de cel puțin 2 ani în funcțiune și nu vor fi suferit vre-o pedeapsă disciplinară de competența comisiei de disciplină a ministerului.

Art. 12. — Fiecare judecătorie de muncă va fi sub conducerea unui președinte, iar acolo unde sunt două sau mai multe secțiuni de atâția judecătoriai câte secțiuni sunt.

În caz de nevoie ministrul de justiție va putea da delegație de judecător la judecătoria de muncă, unuia din judecătorii tribunalului local.

Art. 13. — Președintele judecătoriai de muncă are rang de președinte de tribunal, iar judecătorii rangul de judecător de ședință.

Atât președintele cât și judecătorii rămân sau sunt trecuți în cadrele magistraturii. Ei sunt supuși, în ce privește drepturile și obligațiile lor, în totul legii pentru organizarea judecătorească.

Art. 14. — Președintele și judecătorii se numesc prin decret regal, de ministrul Justiției, la cererea ministrului muncii, sănătății și ocrotirilor sociale.

Art. 15. — Ceilalți doi membri cari împreună cu președintele formează completul judecătoriai de muncă sau al secțiunii, vor fi numiți pe timp de un an, prin Decret regal de Ministrul Justiției, în urma recomandării ministrului Muncii, Sănătății și Ocrotirilor Sociale, făcute în una din cele patru persoane propuse pentru fiecare secțiune:

a) pentru membrul patron de Camera de Comerț și de Industrie din localitate în care urmează să funcționeze judecătoria de muncă;

b) pentru membrul salariat de cea mai reprezentativă asociație profesională din localitate, având personalitate juridică.

Art. 16. — Odată cu cei doi membri titulari, se vor mai numi în condițiunile stabilite la art. 15, 18, 19, dintre cei recomandați și 2 membri supleanți, cari vor înlocui pe cei dintâi în caz de împiedecare.

reține originalul, iar copiile le dă reclamantului cu atâtea citații câți pârâți sunt, pentru a se îndeplini procedura chemării lor.

Termenul de înfățișare va fi de maximum 10 zile și va fi pus în vedere pârâtului cel mai mult cu 2 zile libere înaintea înfățișării.

Procedura.

Procedura pentru chemarea părților se îndeplinește din oficiu, prin greșă judecătoriei.

Președintele, când fixează termenul de judecată, va indica părții mijloacele de dovadă ce va trebui să prezinte la judecată pentru ca afacerea să nu sufere nici o amânare, aceasta prin chiar rezoluția pusă pe cererea sau pe actul care îi ține locul.

Nici o cerere care ar fi de natură să provoace amânarea judecății nu va fi admisă, decât în cazul neîndeplinirii procedurii față de una din părți sau când președintele crede necesară o amânare pentru luminarea sa.

Când se va fi indicat de președinte dovada cu martori, sau când partea va crede necesar a-i propune, martorii, prin grija părții interesate, fără nici o altă citație, trebuie să fie prezenți la ziua de judecată. Pentru ziua când unei părți i s'au admis martori, cealaltă parte îi va aduce pe ai săi. Nu se va acorda amânări pentru lipsa martorilor, decât în cazuri de judecare în ultima instanță, și în acest caz se va emite mandate de aducere cu termen scurt.

În ziua fixată pentru prima înfățișare președintele judecătoriei de muncă va trebui să propună părților împăcarea.

Dacă părțile acceptă propunerea președintelui, judecătoria va constata condițiunile împăcării într'un proces verbal, care va avea puterea de hotărâre definitivă.

Înaintea judecătoriei de muncă, se pot invoca toate mijloacele de apărare. Judecătoria însăși e datoare să le invoace din oficiu, când părțile interesate omit de a o face. În asemenea caz, însă, trebuie să le pună în desbaterea părților.

Judecătoria poate face orice cercetări chiar fără a cita părțile din nou și chiar în aceeași zi, înștiințând părțile prezente oral de hotărârea sa; va putea chema în ședință, prin orice mijloace, martori sau experți de cari ar simți nevoie.

Hotărârile de judecată se iau cu majoritate de voturi. Ele trebuie pronunțate în ședință publică cel mai târziu în 24 ore dela închiderea desbaterilor, semnându-se minuta hotărârei înainte de pronunțare.

Cartea de judecată va fi redactată cel mai târziu în termen de cinci zile dela pronunțare.

Apelul și recursul se dau, sub luare de dovadă, la grefierul instanței, a cărei hotărâre se atacă și care e dator să le înainteze imediat împreună cu dosarul la instanța respectivă.

Apelul.

În apel judecata va decurge în conformitate cu legea din 11 Iulie 1929.

Pentru prima înfățișare în apel se vor emite mandate de aducere contra martorilor, pe care părțile vor fi declarat la prima instanță în ziua de judecată, că nu i-au putut aduce, declarafte, care va trebui să fie consemnată de președintele judecătoriei, împreună cu numele și adresa martorilor în procesul verbal al ședinței.

Scutiri de timbru.

Cererile de chemare în judecată, relative la plata salariilor, introduse contra patronilor de salariați, a căror remunerație lunară nu trece de 10.000 Lei, întreaga procedură, precum și toate actele necesare pentru proprierea, sechestrarea, urmărirea și încassarea acestor sume, vor fi scutite de orice taxe de timbru și înregistrare.

Salariații intrând în această categorie sunt dispensați de a depune cauțiune pentru obținerea propriilor și sechestrului asigurătoare în litigiile lor relativ la plata salariilor, oricare ar fi suma propriată sau sechestrată.

Taxele de timbru și înregistrare privind cererile de chemare în judecată, cari nu intră în categoria art. 47, precum și toate actele de procedură se reduc la jumătate din cele prescise de legea timbrului și înregistrării.

Insuficiența timbrului sau taxei nu anulează actul și nu constituie o contravenție, însă președintele nu va da curs cererii până nu i se va aduce dovada plății diferenței de taxă.

Executarea sentințelor.

Cărțile de judecată și sentințele date asupra unor asemenea cărți, se pot executa în timp de 3 ani de când au rămas definitive.

Prescripțiunea drepturilor constatate sau derivând din asemenea hotărâri curge și în contra minorilor și a femeilor măritate.

Judecătoria poate acorda execuția provizorie a cărților de judecată date cu drept de apel când obiectul îl formează plata salariilor.

În cazuri urgente judecătoria va putea lua măsuri de conservare, sau contra ridicării sau deplasării obiectelor, care dau loc reclamațiunii.

Recursul contra hotărârilor pronunțate de judecătoria de muncă în ultimă instanță se va îndrepta la tribunal, recursul contra sentințelor

Art. 17. — Dacă Camera de Comerț și de Industrie sau asociația profesională de salariați nu răspunde în termen de o lună la cererea Ministerului Muncii, Sănătății și Ocrotirilor Sociale de a desemna persoanele, din cari Ministerul urmează să recomande spre numire în completul judecătoriesei, acesta va face recomandarea din oficiu dintre persoanele cari îndeplinesc cerințele legii.

Membrii judecătoriesei de muncă.

Art. 18. — Pentru a fi numit membru al judecătoriesei de muncă (patron sau salariat) trebuie să îndeplinească următoarele condițiuni:

1. să fie cetățean român;
2. să aibă 25 ani împliniți;
3. să exerce în circumscripția judecătoriesei de muncă, de cel puțin trei ani, profesia de numită în decretul de numire.

Art. 19. — Membrii judecătoriesei pot fi recuzați.

a) dacă au un interes personal în proces;

b) dacă sunt înrudiți cu vreuna din părțile împrieinate;

c) dacă și-au exprimat părerea asupra pricinii înainte de darea hotărârii;

d) dacă sunt patronii sau salariații vreunei din părțile împrieinate.

Recuzarea se va judeca de președinte, și în caz de admitere, membrul recuzat va fi înlocuit prin supleantul său.

Art. 20. — Președintele judecătoriesei sau al secțiunii poate fi recuzat pentru aceleași cauze ca și ceilalți judecători.

Recuzarea președintelui de secție va fi judecată de președintele judecătoriesei de muncă, care, admitând-o dispune înlocuirea sa printr'un alt judecător. Recuzarea președintelui judecătoriesei de muncă se va judeca de Primul Președinte al Tribunalului. Primul Președinte al Tribunalului se va pronunța în termen de 8 zile dela sesizare.

Art. 21. — Mandatul membrilor patroni și salariați, este valabil pentru un an.

Mandatul poate fi reînnoit.

Art. 22. — Orice membru al judecătoriesei de muncă, care nu se va duce la postul său, după chemarea ce i se va face, fără a justifica o cauză legală de iertare sau scuză, va fi condamnat pentru întâia oară la o amendă de 200 Lei, pentru a doua oară la o amendă de 500 Lei, pentru a treia oară la o amendă de 1000 Lei, și se va declara incapabil de a exercita funcțiunea de membru al judecătoriesei în acel an.

Această amendă se va pronunța printr'o sentință dată fără drept de apel de către președintele judecătoriesei și publicată în „Monitorul Oficial“.

Președintele va dispune înlocuirea sa imediată prin supleantul respectiv.

Art. 23. — Aceiași pedeapsă se va aplica, în acelaș mod, și în contra celui membru, care, după ce s'a dus la postul său, s'a retras mai înainte de terminarea misiunii sale, fără vre-o cauză judecată legală de președinte.

Cum vor judeca tribunalele de muncă.

Competența judecătorilor de muncă este determinată, pentru munca prestată într'o întreprindere, de situația acestei întreprinderi, pentru munca prestată în afară de întreprindere, de locul unde a luat ființă contractul.

Oricare ar fi valoarea litigiului, judecătorii de muncă sunt competente de a judeca în prima instanță, conflictele prevăzute de lege.

Partea reclamantă poate însă să urmeze și procedura de drept comun, dacă valoarea acțiunii depășește în capital 50.000 Lei.

În acest caz ea va trebui, să menționeze în acțiune că înțelege să se judece conform dreptului comun.

În lipsa unei asemenea mențiuni instanța sesizată va trimite acțiunea în cercetarea judecătoriesei de muncă competentă.

Judecătorii de muncă vor judeca în prima și ultima instanță cu drept de recurs la tribunal în zece zile libere dela pronunțare toate acțiunile al căror obiect nu trece de 5.000 Lei. În toate celelalte cazuri, cărțile de judecată vor putea fi apelate la tribunal, în termen de 10 zile libere dela pronunțare.

Apelurile vor fi judecate cu precădere și de secțiunile comerciale ale tribunalului în circumscripția căruia se află judecătoria.

Judecătoria de muncă va judeca de asemenea toate cererile reconvenționale, cari, prin natura lor, intră în competența sa.

Deschiderea acțiunilor.

Părțile reclamante își vor înainta cererea în scris președintelui judecătoriesei.

Cererea scrisă va fi însoțită de atâtea exemplare-copii câți părâți sunt. Ea va cuprinde deslușit numele, pronumele, domiciliul sau reședința părinților, obiectul reclamațiunii, temeiurile, precum și semnatura reclamantului.

Dacă sunt și acte, reclamantul e dator să le alăture în copie.

Președintele judecătoriesei primind cererea, o cercetează dacă cuprinde toate deslușirile de mai sus, o completează la trebuință cu arătarea reclamantului, dispune înregistrarea și îi pune termen de judecată, pe care îi trece atât în condica de termen cât și pe exemplarele cererii;

tribunalului date ca instanță de apel se va face în condițiile stabilite de legea pentru Curtea de Casație și Justiție din 25 Decembrie 1925.

În localitățile în cari nu există judecătorii de muncă, diferențele vor fi judecate de judecătorii de ocol în conformitate cu regulile stabilite de lege.

Diferențele cari, conform prezentei legi, sunt de competența judecătoriei de muncă și cari la data înființării judecătoriilor de muncă vor fi pendinte înaintea judecătoriilor de ocoale sau înaintea instanțelor industriale prevăzute de art. 120, alin. 2 din legea din 5 Aprilie 1929, vor fi diferite de acestea judecătoriei de muncă respective, afară dacă la acea dată n'a intervenit vre o hotărâre înlocuitoare sau definitivă.

Salariații ale căror salarii lunar nu depășesc 10.000 Lei, în pricinile având de obiect neplata salariilor, vor fi apărați înaintea instanțelor competente de către avocații Statului de pe lângă capitalele de județe sau de avocații Ministerului Muncii, Sănătății și Ocrotirilor Sociale.

CRONICA.

Necrolog. *Nicolae Cadar*, mare proprietar în Stânceni, membru în Comitetul de censoredi a băncii „Mureșiana“, Reghin, a încetat din viață la 11 crt.

*

Noul guvern al României. Înregistrăm și noi importantul eveniment al schimbării guvernului întâmplat în urma demisiunii prezidentului Consiliului dl Dr. Iuliu Maniu.

M. Sa Regele a încredințat cu formarea guvernului pe dl G. G. Mironescu, ministrul de externe al cabinetului demisionat.

Noul guvern este compus din următoarele persoane:

G. G. Mironescu, Președinte al Consiliului și Ministru de externe.

I. Mihalache, Interne.

Virgil Madgearu, Agricultură și Domenii.

M. Popovici, Finanțe.

Gr. Junian, Justiție.

M. Manoilescu, Industrie și comerț.

N. Costăchescu, Instrucțiune publică și culte.

D. Nițescu, Lucrări publice și comunicațiune.

Emil Hașegan, Munca și Sănătatea.

General N. Condeescu, Armata.

Pan Halippa, ministru fără portofoliu.

D. D. Tilea, subsecretar de stat la Președinția Consiliului.

C. Angelescu, subsecretar de stat la Interne.
D. Potârcea, subsecretar de stat la Agricultură și domenii.

G. Pop, subsecretar de stat la Instrucțiune publică și Culte.

Guvernul actual este considerat aproape în țara întregă, ca un guvern de tranziție, de scurtă viață.

*

Numere indice. În luna Septembrie 1930 s'au scumpit, față de prețurile din August 1916: alimentele de 54·80 ori, îmbrăcămintea de 71·33 ori, diversele de 37·04 ori.

Media prețului tuturor mărfurilor a fost în Septembrie 1930 de 54·39 ori mai mare decât în August 1916.

*

Mărci poștale noi. Direcțiunea generală a postelor a pus în circulațiune cu ziua de 19 Septembrie a. e., nouile mărci poștale cu efigia Regelui Carol II. Mărcile poștale cu efigia Voievodului Mihaiu rămân în circulațiune până la epurizarea lor. S'au introdus și două tipuri noi de Lei 16 și Lei 20.

Depozitul mașinilor de scris
„REMINGTON“
„DACIA TRAIANĂ“, SIBIU.

Tot aici se mai află :

Scala despre timbrele de 0.132% și de imp. proporțional de 1.32%. Prețul Lei 20.—

DACIA TRAIANĂ

Institut de arte grafice, de editură și compactorie s. p. a
Telef. inter. 168. SIBIU, Piața Unirii 7. Telef. inter. 168.

Tipografia execută tot felul de lucrări grafice ca: acțiuni, registre bancare, broșuri, ziare, etc.

Compactoria bine aranjată cu tot felul de mașini poate eșefui orice lucrări din bransa aceasta.